

Tā te ākongā mahi A: Kairangi

Whakarongo!
 Ki te reo Māori e karanga nei
 Ki ngā akoranga rangatira
 Nā te Atua i tuku iho ki a tātou e
 Pupuritia, kōrerotia mō ake tonu
 He kupu tuku iho mō tēnei reanga
 Whiua ki te ao, whiua ki ngā iwi katoa

Te Reo Māori – mō te Ao katoa? E kīia ana te waiata nā Ngoi Pēwhairangi i tito (7), āe mārika! He aha ōku whakaaro? Āe mārika! (3) Me pērā hoki ki taku kura, me noho te reo Māori hei akoranga me mātua tutuki. (5) Engari, me āta whāngai, me āta tiaki i te taha whakaako me te taha whakamahī. (4)

Kei roto ahau i te tau tekau mā tahi. Ko Poutama O-tāne pipirī ahau. Ko tētahi taha ōku, i ahau mai taku māmā i ngā wai tukukiri o Poukawa, i te wāhi o Te Hauhau kē, i te marae o Kahurānaki. Kīhai ahau i tipu ake i roto i ngā hohonutanga o te reo Māori, engari he ngākau nui ahau ki te reo me te ahurea Māori. He whakapapa Māori tōku, ā, he whakapapa nō iwi kē atu tōku. Kāore he aha ki ahau, engari he mea nui te reo Māori ki ahau. (1)

I te wā i pēnei te pakeke o ōku kaumātua, i whakarewaina ko te petihana reo Māori (7) ki te whare paremata ki te whakamana i tō tātou reo Māori. Nō taua wā tonu, i pono te hunga e kōrerotia nei i te mate haere o te reo Māori, ā, i whai huarahi whakarauora mō te reo Māori, kei mate, kei noho wawata noa! (2) Ka āhua pērā tātou i tēnei wā nei, nē? Te kimi huarahi whakarauora mō te reo Māori. (6)

Koirā tāku i whakapae nei, horahia te reo ngā wāhi katoa i ngā wā katoa. Whiua ki te ao, whiua ki ngā iwi katoa! (6) Me reo Māori ngā āhuatanga o taku kura, ā, me reo Māori hoki ngā wāhanga o te kura. (5) Kua mō te whakamāori noa iho nei, engari ki te whakanui. Ko te nuinga o ngā kura huri rauna i te rohe nei, he āhuatanga Māori tō tēnā kura, tō tēnā kura. Me rangi reo Māori pea mātou o taku kura? (6) He pātiki kua hoki ki tōna puehu pea? E aua.

I hua ake ko Te Rangi Reo Māori, ā, kua whakaroaroa ake ki te kotahi wiki, arā ko Te Wiki o te Reo Māori i taua wā o te petihana reo Māori. Hei aha? Hei taonga pupuritia, hei taonga kōrerotia mō ake tonu. (2)(7)

Tērā pea, me kimi huarahi ōrite ki te kōhanga? Nō te tau 1982 ka whakatūwherahia te Kōhanga Reo tuatahi i Pukeatua, i Wainuiomata. (7) Kia pērāhia te whāngai atu i ngā tamariki i runga i ngā manaakitanga, i te ngākau nui, i te manawa nui me ērā momo. Me pērā ngā kaiako, ngā pakeke i te tuatahi. (6)

Nā konā ka heke aua ngākau nui ki taku reanga me ngā reanga kei te piki mai. E kore te reo Māori nei e ora ki te kore tātau katoa e tino pērā rawa te āta whāngai ki a ia. (6) Ki te kore ināianei, tēnā, mō āwhea kē atu? Pupuritia, kōrerotia mō ake tonu, he kupu tuku iho mō tēnei reanga. Whiua ki te ao, whiua ki ngā iwi katoa! (1)

